

18IT057109

Technische vragen en antwoorden algemeen bestuur 28 november 2018

Ingekomen stukken, mededelingen en projectplannen worden alleen besproken in het AB als u deze van tevoren hebt aangemeld.

3.a.1 Evaluatie droogte 2018

Fractie CDA

Vraag

Blz. 27 Strategisch dossier 4 (S4): De suggestie voor aanvoer vanuit Belgische kanalen wordt weggewuifd. Is dat wel voldoende onderbouwd en denken onze partners over de grens daar hetzelfde over?

Antwoord

De strategie voor de hoge zandgronden is gebaseerd op het meer vast houden van het water, het zoveel mogelijk beperken van de watervraag en het inzetten op een strategisch beheer van het beschikbare grondwater.

Extra aanvoer van water uit Vlaanderen is niet realistisch omdat het kanalenstelsel waarmee het water moet worden aangevoerd, gevoed wordt met Maaswater. Dit Maaswater is in tijden van droogte in beperkte mate beschikbaar is en hierover zijn reeds verdelingsafspraken gemaakt. Hier komt bij dat ook aan de Vlaamse kant de vraag naar zoet water tijdens droogte groot is en er sprake is van tekorten. Op basis van het gesprek met Vlaanderen is geconcludeerd dat in tijden van droogte, wanneer de behoefte aan aanvoer het grootst zou zijn, dit water niet beschikbaar is voor inzet in West-Brabant (en zelfs niet in de aangrenzende delen van Vlaanderen). Investeren in een voorziening die niet kan worden ingezet op het moment dat zij noodzakelijk is, is niet wenselijk.

Vraag

In de bijlage3 wordt vanuit de gemeente Dongen aangegeven dat er niet uit het Wilhelminakanaal onttrokken mocht worden, en in Oosterhout wel? Is dat juist? En waarom is er verschil op zo'n korte afstand?

Antwoord

Het Wilhelminakanaal is niet in beheer bij het waterschap maar bij Rijkswaterstaat. Volgens onze informatie zijn er geen onttrekkingsverboden door Rijkswaterstaat ingesteld. Bij vragen hierover heeft het waterschap de betreffende gemeenten hierop gewezen.

Fractie Water Natuurlijk

Vraag

Algemene conclusies:

'netcentrisch werken' met LCSM:

Beide begrippen graag uitleggen.

Antwoord

Deze beide begrippen komen uit de crisisbeheersing van het waterschap en hebben nauw verband met elkaar. Netcentrisch werken is een manier van werken waarbij alle betrokkenen zo snel mogelijk informatie met elkaar delen via een digitaal systeem. LCSM is dit digitale systeem en is een afkorting van Landelijk Crisis Management Systeem. Binnen LCSM wordt alle informatie rondom risico's, incidenten, rampen en crises gedeeld.

Vraag

S2 verdeling Brabant/Zeeland: graag uitleg waarom het niet in het belang van BD is om nieuwe afspraken te maken over gebruik kwel en afstromend water?

Antwoord

De afspraken die hierover zijn gemaakt, zijn helder. Alleen het water dat overtollig is en niet wordt gebruikt aan de oostzijde van het kanaal, is beschikbaar voor andere partijen.

Vraag

Lijst met observaties:

Wat is de onduidelijkheid m.b.t. de lijst van kapitaalintensieve teelten? Kennen we niet alle teelten, is er een beoordelingsverschil over wat wel/niet kapitaalintensief is,

of nog anders?

Antwoord

Op dit moment hanteert het waterschap onderstaande lijst van kapitaalintensieve teelten:

- Peulvruchten en groentegewassen
- Containerteelt
- Bos- en haagplantsoen aangeplant na 1 januari van het betreffende jaar
- Zacht fruitteelt

Tegen de volgende vragen is aangelopen en dienen te worden uitgewerkt:

1. Is de lijst actueel/compleet?
2. Welke criteria worden er gebruikt om te bepalen of het een kapitaalintensieve teelt betreft?
3. Waar zitten in ons gebied de kapitaalintensieve teelten?

De vragen 1 en 2 worden landelijk opgepakt.

Fractie Natuurterreinen

Vraag

Adviesnota

Wanneer verwacht u dat het Actieprogramma Droogte (na) 2018' klaar zal zijn?

Antwoord

Een deel van de vragen moet echt voor 1 april 2019 zijn uitgewerkt omdat men dan staat voor het volgende groeiseizoen. Sommige acties vragen mogelijk om meer tijd omdat dit vraagt om landelijke afstemming. Mede op basis van de beschikbare capaciteit en middelen wordt een prioritering gemaakt.

Vraag

Rapport

Pag 10. Bevinding en aanbevelingen thema grondwater. Op welke manier zijn bij het formuleren van de aanbevelingen ook de aanbevelingen van Natuurmonumenten meegenomen? (Brief van NM aan waterschapsbesturen, d.d. 24 september 2018 en geagendeerd voor DB Waterschap Brabantse Delta van 16 oktober 2018).

Antwoord

Dit wordt opgepakt in het Brabant-brede overleg samen met de gemeenten. Het dagelijks bestuur heeft Natuurmonumenten in reactie op de brief al laten weten de aanbevelingen waardevol te vinden en verschillende aanbevelingen zijn tijdens de droogte ook al opgepakt. Veel stuwen zijn bijvoorbeeld nog altijd hoger ingesteld om zoveel mogelijk water vast te houden.

Fractie VVD

Op pagina 2 van de "Adviesnota rapportage evaluatie droogte 2018" onder "S3" staat dat de gemeenten bij voorkeur de uitwerking van hun klimaatopgave laten verlopen via het proces van het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie.

Vraag

Wat houdt dat precies in en hoe gaat die uitwerking er dan uit zien wat betreft inhoud, proces en tijdsplanning?

Antwoord

Op hoofdlijnen is het proces van het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie geschetst tijdens het BOB-traject Ruimtelijke Adaptatie. In algemene termen moeten komend jaar de stresstesten afgerond worden (voor zover dat niet al het geval is) en moeten de overheden de risicodialogen met de omgeving voeren over hoe om te gaan met de klimaatadaptatieopgave. Dit moet eind 2020 landsdekkend in beeld zijn en in beleid verankerd zijn. Daarnaast moeten maatregelen in uitvoering gaan komen. Wat niet wegneemt dat er nu al steeds meer gebeurt.

Vraag

Worden daar ook budgetten aan toegewezen?

Antwoord

Het beeld is per gemeente anders, maar over het algemeen komt er meer budget beschikbaar en trekken veel gemeenten groot en klein extra personeel aan voor de klimaatopgaven.

Vraag

Gaat het Rijk daar ook aan bijdragen?

Antwoord

Op 20 november hebben het Rijk en de drie koepels Unie van Waterschappen, Vereniging van Nederlandse Gemeenten en het Interprovinciaal Overleg het Bestuursakkoord Klimaatadaptatie getekend. Hierin hebben alle partijen (en dus ook het Rijk) extra middelen voor de komende jaren toegezegd hebben. Voor wat betreft het Rijk is dat deels al concreet geld, maar deels intentioneel omdat daarvoor eerst nog het Deltafonds aangepast moet worden. Hiervoor moet nog een wetwijzigingstraject worden doorlopen.

Vraag

Gaat dat in onderling overleg / afstemming met ons waterschap?

Vraag

In het bestuursakkoord is aangegeven dat de overheden hierin nadrukkelijk moeten samenwerken, al is het maar om voor ondersteuning vanuit het Rijk in aanmerking te kunnen komen. Verder en meer specifiek gericht op de actiepunten uit de evaluatie van droogte, zullen wij via de RDO (regionaal droogte overleg) een vinger aan de pols houden en proberen we zo veel mogelijk invloed uit te oefenen.

De agrarische sector heeft verbeterpunten aangedragen (p. 16 hoofdrapport).

Vraag

Hoe gaat ons waterschap om met deze verbeterpunten?

Antwoord

Deze verbeterpunten worden meegenomen en uitgewerkt in het actieprogramma.

Fractie Ons Water/Waterbreed

Vraag

Hoeveel bedragen de extra kosten voor het WBD voor het op peil houden van de watervoorziening van West-Brabant tijdens de extreme droogte in de afgelopen zomer?

Antwoord

Er worden geen overzichten gemaakt van de extra kosten die dit jaar gemaakt zijn. De prioriteit lag en ligt bij de inhoudelijke evaluatie en afhandelen van de nog altijd doorlopende droogte. Een nadere detaillering is lastig te maken. Een aanzienlijk deel van de kosten bestaat uit personele inzet.

Vraag

Hoe is de verdeling van de kosten over de getroffen maatregelen?

Antwoord

Dit inzicht is er vooralsnog niet. Zie ook antwoord op de vorige vraag.

3.b.1 Begroting 2019 waterschap Brabantse Delta

Fractie CDA

Vraag

Blz. 15: De 8 miljoen euro voor regionale keringen is dat evenredig jaardeel van de periode tot 2023 of zijn dat de werkelijke geschatte uitgaven voor 2019?

Antwoord

De 8 miljoen euro betreft de geschatte uitgaven voor 2019.

Vraag

Blz 15: Reservering rechtszaak wegen.

Wat zijn de gevolgen van de uitspraak Raad van State in orde van grootte voor ons Waterschap en deze reserve?

Antwoord

De financiële consequenties blijven ruimschoots binnen de gereserveerde € 660.000. De Unie van Waterschappen beoordeelt momenteel de consequenties van deze rechterlijke uitspraak. Vooralsnog lijkt het erop dat deze uitspraak voor alle situaties geldt. In het dagelijks bestuur is afgesproken dat de financiële gevolgen worden opgevangen middels de reservering, in plaats van het nu nog in de begroting aan te passen.

Vraag

Blz 33. Klimaat transitie – Energie transitie.

Hier staat " in West-Brabant". Gaat het hier om RRO-gebied West , dus zonder

Midden-Brabant? Participeren wij ook in RRO Midden-Brabant?

Antwoord

Naast de procesregie voor West Brabant, participeert het waterschap in de RES2030 voor Hart van Brabant, zowel ambtelijk als bestuurlijk. In de definitieve versie van de Begroting 2019 wordt dit nog toegevoegd.

Vraag

Blz 35/36: Aanpak bevers. Is er hierbij ook sprake van samenwerking en afstemming met afdeling Muskus- en beverratten-beheer? Zie ook blz. 58.

Antwoord

Ja, de afdeling Onderhoud & Muskusrattenbeheer is daarbij betrokken vanuit hun eigen expertise. In de afgelopen periode zijn immers door bevers aangebrachte schades hersteld, rekening houdend mét de beschermde status van de Bever. Hiervoor is een provinciaal Beverprotocol vastgesteld waardoor een werkbare situatie is ontstaan om de Veiligheid van de keringen te kunnen waarborgen.

Vraag

Blz 54. Er staat dat de gedragscode voor bestuurders en AB-leden onlangs door ons is vastgesteld en wel eind 2018? Hoe rijmt dat met de agenda waar in agendapunt 3.a.2. alleen informatieve behandeling staat genoemd, maar geen besluitvorming?

Antwoord

De gedragscodes voor het bestuur worden vastgesteld in de AB vergadering van 30 januari 2019. Er vindt dus inderdaad nog geen besluitvorming plaats in de vergadering van 28 november 2018. De eerder vermelde informatie behandeling van dit thema vindt – gelet op de volle agenda – geen doorgang op 28 november 2018. Dit thema/informatieve behandeling is verplaatst naar het eerstvolgende thema AB (16 januari 2019). Op deze manier volgt besluitvorming op de informatieve behandeling.

Fractie Water natuurlijk

Vraag

Kunt u bij de paragraaf bedrijfsvoering, onderdeel personele lasten, aangeven wat structurele personeelslasten zijn en voor welk programma; graag ook uitgedrukt in fte en wanneer dit is besloten.

Antwoord

In de voorbereidingscommissie Financiële Zaken is toegezegd dat er in het overdrachtsdocument voor het nieuwe bestuur een verhaal over de organisatie- en formatie ontwikkeling wordt opgenomen.

Fractie Natuurterreinen

Vraag

Pag 12. In welke mate is er in 2015 t/m 2018 gebruik gemaakt van de subsidieregeling 'aanpak emissies uit diffuse bronnen', vanuit welke sectoren kwamen de subsidieaanvragen en wat waren de resultaten?

Antwoord

In de periode 2015 t/m 2018 is maar ten dele gebruik gemaakt van de subsidieregeling "aanpak emissies uit diffuse bronnen". Het overgrote deel van de projecten en initiatieven op het gebied van aanpak diffuse emissies betreft samenwerkingsprojecten tussen het waterschap en de betreffende doelgroep/initiatiefnemer. Bij samenwerkingsprojecten kan vanuit juridisch oogpunt geen sprake zijn van subsidieverlening. Om een globaal beeld te geven van de benutting van het beschikbare subsidiebudget kan gesteld worden dat ongeveer de helft van het beschikbare subsidiebudget aangevraagd en toegekend wordt. Dit betreft met name initiatiefnemers uit de agrarisch sector, adviesbureaus op het gebied van water en milieu en belangenpartijen zoals BMF.

Vraag

Pag 16. Hoe moet ik de tabel lezen m.b.t. bestemmingsreserve persoonsgebonden budget? Is de verwachting dat het persoonsgebonden budget voor 100% wordt besteed in 2019?

Antwoord

De medewerkers kunnen het bedrag besteden tot en met 2020. Het is niet de verwachting dat het bedrag volledig wordt besteed in 2019. In de cao 2014-2016 voor de waterschappen is bepaald dat de medewerkers met

ingang van 1 januari 2016 een Persoonsgebonden Basis Budget van € 5.000 beschikbaar hebben. Dit budget kan binnen vijf jaar besteed worden aan opleidingen en andere activiteiten benodigd voor persoonlijke ontwikkeling, loopbaan en vitaliteit. Jaarlijks houdt het waterschap in de begroting rekening met een bedrag van € 1.000 per medewerker. Indien aan het einde van het jaar het volledige begrote bedrag nog niet is uitgegeven wordt dit bedrag in deze bestemmingsreserve PBB gestort. In 2016 en 2017 is € 474.000 van de begrote opleidingskosten niet uitgegeven en toegevoegd aan de bestemmingsreserve PBB. De uitnutting van de reserve zal de komende jaren nauwlettend gevolgd worden en op basis daarvan mogelijk leiden tot bijstelling van de hoogte van de reserve in de laatste jaren (de reserve loopt tot en met 2020).

Vraag

Pag 33. In programma 1000 is de uitwerking van de strategie waterkwaliteit ('bijschakelen voor gezond water', vastgesteld in het AB 25 oktober 2017) opgenomen. Wanneer kan het AB hiervan kennis nemen en hoe wordt het AB in de gelegenheid gesteld de voortgang te volgen en desgewenst bij te sturen?

Antwoord

Begin volgend jaar start de "programmatrekker waterkwaliteit" als één van de maatregelen in het programma "bijschakelen voor gezond water". Die zal een verdere invulling geven aan het totale maatregelprogramma mede op basis van de Watersysteemanalyses die momenteel in een afrondende fase zijn. In de loop van 2019 wordt het AB hierover geïnformeerd.

Fractie VVD

Op pagina 22 worden de belangrijkste risico's opgesomd op basis van kans en effect. Bij die risico's staan risico's met betrekking tot verandering van het klimaat (extreme droogte, extreme wateroverlast, etc.) niet genoemd.

Vraag

Hoe zijn de risico's met betrekking tot verandering van het klimaat geïnventariseerd en al of niet meegenomen in het bewust risico gestuurd werken?

Antwoord

Onderdeel van het Deltaprogramma is klimaatadaptief werken. Dit betekent dat dat voor ontwerp en beheer zo veel als mogelijk wordt ingespeeld op de onzekerheden die er zijn rondom de mate van klimaatverandering. Dit kun je o.a. doen door het treffen van "altijd-goed maatregelen" die passen binnen de totale bandbreedte van de verschillende klimaatscenario's en met beperkte (meer)kosten. Denk hierbij aan het aanleggen van iets grotere duikers of leidingen als deze moeten worden vervangen. Tevens kunnen we er voor kiezen om bij uitbreiding van aanvoergemalen te kiezen voor een deel permanente en een deel flexibele gemaalcapaciteit. De flexibele gemaalcapaciteit (in de vorm van noodgemalen die je toch al hebt staan voor wateroverlast) zet je alleen in onder extreme omstandigheden.

Bij het ontwerpen en beheren van installaties en keringen wordt uitgegaan van toekomstig verwachte situaties voor aanvoer en afvoer van water. Vanuit JZ is organisatorisch voorgesorteerd zijn op de mogelijke toename van dit type claims. Er is een raamovereenkomst afgesloten met een partij die de afhandeling van dit type claims kan ondersteunen ten behoeve van het waterschap. De huidige stand van de jurisprudentie is dat – in zijn algemeenheid gesproken – schade ontstaan ten gevolge van droogte of wateroverlast niet snel wordt vastgesteld.

Vraag

Op pagina 22 wordt melding gedaan van het feit dat er een principiële uitspraak is gedaan over het begrip "verharde openbare wegen" uit de Waterschapswet, die in potentie grote financiële gevolgen kan hebben voor de waterschappen.

Hoe groot zijn mogelijk die potentiële gevolgen voor ons waterschap?

Antwoord

De financiële consequenties blijven ruimschoots binnen de gereserveerde € 660.000. De Unie van Waterschappen beoordeelt momenteel de consequenties van deze rechterlijke uitspraak. Vooralsnog lijkt het erop dat deze uitspraak voor alle situaties geldt. In het dagelijks bestuur is afgesproken dat we de financiële gevolgen opvangen middels de reservering, in plaats van het nu nog in de begroting aan te passen.

Vraag

Hoe groot is het gedeelte van de egalisatiereserve watersysteembeheer dat hiervoor is gereserveerd?

Antwoord

Het gereserveerde bedrag is € 660.000.

3.b.3

Mandatering van het dagelijks bestuur tot het verstrekken van uitvoeringskredieten in 2019 (bijlage 1 en 3 zijn nazending)

Fractie Water Natuurlijk

Vraag

800209 en 800377 (Planuitwerking) Dijkversterking 14A G'berg-Amertak, en n.a.v. informatie die wij afgelopen dagen uit het veld hebben ontvangen, nog de volgende vragen:

Is er een definitief MER-besluit genomen i.r.t. VKA? zo ja, wanneer? Moet er, gezien de nieuwe situatie een nieuwe MER opgesteld worden?

Antwoord

Er is geen definitief MER-besluit. Zoals op 9 september aan het AB is gemeld, wordt op dit moment gewerkt aan een quickscan. De resultaten hiervan bepalen het vervolg van het project.

Vraag

Is er kennis genomen van technische alternatieven die door een aantal deskundige bewoners worden aangedragen? Zo ja, wanneer, zo nee, waarom niet en hoe gaat het waterschap deze alternatieven 'ophalen in het veld'? Wordt deze kennis uit het veld meegenomen in de nota Reikwijdte?

Antwoord

Deze vraag is in de vergadering van het algemeen bestuur van 13 september 2017 reeds beantwoord door de portefeuillehouder. De beantwoording is terug te vinden op blz. 18 van het verslag van de vergadering van 13 september 2017, dat in de vergadering van 24 oktober 2017 is vastgesteld. Er zijn sindsdien geen nieuwe alternatieven aangedragen c.q. binnengekomen.

Vraag

N.a.v. 800605 Systeemherstel waterketen:
waar blijft het onderliggende plan dat aan het AB is toegezegd eind van dit jaar, waarin in kaart zou worden gebracht wat er te doen valt i.r.t. op orde brengen RWZI's/assets, inclusief planning en begroting?

Antwoord

Gevraagd wordt naar de zogenaamde Lange Termijn Asset Planning (LTAP) zoals toegezegd eind dit jaar. Deze LTAP is conform planning en afspraak gereed binnen de organisatie. In verband met de volle AB agenda van de laatste vergadering is in overleg besloten om dit onderwerp hier niet aanvullend te agenderen. Er zou slechts een zeer korte behandeltijd beschikbaar zijn wat dit belangrijke onderwerp geen recht doet i.c.m. de complexiteit. Het eerst volgende thema AB in 2019 wordt gebruikt om dit onderwerp/plan in de volle breedte toe te lichten en te bediscussieren. Deze LTAP richt zich overigens nadrukkelijk op de lange-termijn en geeft inzicht in het meerjarig investeringsvolume op assetniveau. De resultaten vanuit de LTAP worden verwerkt in de volgende kadernota.

Fractie bedrijven

Vraag

800568 Vestigen ontbrekende zakelijke rechten AWP

Begrijpen we het dan goed dan van de 2,5 miljoen in totaal er 2,2 miljoen is bestemd voor louter de uitvoering ervan, dus eigen uren, inhuur en uitbesteed werk (juridisch) ?

En dus 0,3 miljoen voor de feitelijke zakelijke rechten ?

Antwoord

Dat is juist. Er wordt nog onderzocht of voor het vestigen van de rechten überhaupt een vergoeding verschuldigd is. Voor de zekerheid is een reservering van € 0,3 miljoen opgenomen. Onder de uitvoering vallen ook de notariskosten en de kadasterkosten. Het grootste deel van de kosten betreft inhuur en uitbesteed werk.

Procedure besluitvorming inzake mandatering uvk's projecten

<ul style="list-style-type: none"> • 5 november 2018 	Alle AB-leden en fractie-ondersteuners ontvangen <u>per email</u> de 6 lijsten met instandhoudings- en ontwikkelingsprojecten, waarvoor in 2019 een uitvoeringskrediet wordt aangevraagd en waarover besloten moet worden of ze wel of niet gemandateerd worden aan het dagelijks bestuur. Volledigheidshalve zijn ook de lijsten met de projecten met reeds verstrekte kredieten opgenomen. Het boekwerk met de lijsten wordt eveneens per post toegestuurd.
<ul style="list-style-type: none"> • 12 november 2018 	Alle AB-fracties kunnen tot maandagochtend 12 november 9.00 uur technische vragen stellen over de NIEUWE instandhoudings- en ontwikkelingsprojecten waarvoor uitvoeringskrediet wordt aangevraagd in 2019.
<ul style="list-style-type: none"> • 19 november 2018 	Vóór 17.00 uur worden de ambtelijke antwoorden op de eerder gestelde technische vragen met betrekking tot projecten onder verantwoordelijkheid van de secretaris-directeur in Ibabs gezet bij het agendapunt Begroting 2019.
<ul style="list-style-type: none"> • 26 november 2018 	Bij het stellen van de "normale" technische vragen over de AB-nota's (uiterlijk ingediend 09.00 uur) geven de fracties aan welke projectvoorstellen zij niet willen mandateren aan het DB en dus aan het AB willen houden.
<ul style="list-style-type: none"> • 27 november 2018 	De lijsten van de fracties worden samengevoegd tot een totaalijst. Deze totaalijst is een ambtelijk voorstel en wordt onder verantwoordelijkheid van de secretaris-directeur bij het agendapunt Mandatering dagelijks bestuur voor het verstrekken van uitvoeringskredieten in 2019 gevoegd en uiterlijk om 17.00 uur op Ibabs gezet.
<ul style="list-style-type: none"> • 28 november 2018 	Het AB bespreekt de totaalijst en besluit na debat bij meerderheid welke projecten niet worden gemandateerd aan het DB. De kredietvoorstellen voor deze projecten komen derhalve in de loop van 2019 terug op de agenda van het AB evenals de kredietvoorstellen die de aangegeven bandbreedte te buiten gaan.

3.b.4 **Standpunt waterschap Brabantse Delta op gewijzigd Unievoorstel tot aanpassing van het belastingstelsel**

Fractie Water Natuurlijk

Vraag

Juridisch-technische opmerking: deze brief is een brief van het hele AB en kan dus niet namens het DB ondertekend worden. Graag wijzigen.

Antwoord

De ondertekening "het dagelijks bestuur" zal worden vervangen in: "namens het algemeen bestuur".

4.a **Partiële herziening van de keur**

Vraag

Zienswijze BMF, punt 2. Kan ik uw reactie op de ingediende zienswijze van de BMF uitleggen als dat u het niet eens bent met de opvatting van de BMF dat er bij deze wijziging van de keur een kans niet is benut, nl. de kans om rekening te houden met het vasthouden van water en het tegengaan van verdroging?

Antwoord

Het vasthouden van water en tegengaan van verdroging zijn belangrijke onderwerpen waar het waterschap vanuit een integrale blik aan werkt. De keur is niet het enige instrument dat ingezet kan worden, en is ook niet voor alle doelen het meest effectieve instrument. Het vasthouden van water is iets dat vooral om stimuleren vraagt en om die reden zijn bijvoorbeeld rondom beregeningsbeleid stimulerende maatregelen zoals het bedrijfswaterplan afgesproken met alle partijen, waaronder de BMF en de terreinbeherende organisaties. Op het niveau van de keur bevat de keur voldoende grondslagen voor het dagelijks bestuur om uitvoering aan te kunnen geven via de aparte algemene regels en beleidsregels, maar ook via nog andere vormen van beleid en beleidinstrumenten. De inzet van de keur moet in dat bredere kader gezien worden.

Vraag

Zienswijze BMF, reactie op punt 14. Heeft dit onderwerp betrekking op de wijziging van de keur die ter inzage lag?

Antwoord

Dit heeft slechts in zoverre met de keur te maken, dat de keur de grondslag bevat om daar in de algemene regels en beleidsregels verdere invulling aan te geven. Vooral in algemene regels die worden vastgesteld door het dagelijks bestuur worden de nodige nadere regels gesteld waaraan mensen moeten blijven voldoen, ook al

heeft men geen specifieke vergunning nodig. Het is dus niet zo dat er geen of onvoldoende regulering meer is. Verder moet opgemerkt worden dat het verwijderen van stuwten in b- en c-watgangen in de beschermde gebieden Keur juist weer vergunningplichtig wordt.

4.b Partiele herziening peilbesluiten 2018 fase 1

Fractie CDA

Vraag

De Lage Vught polder is niet gelijk meegenomen, met Waterdonken e.d. Was dat niet meer nodig i.v.m. projectplan of anderszins?

Antwoord

Voor de Lage Vughtpolder heeft het AB op 23 maart 2016 gelijktijdig een projectplan en een partiële herziening van peilbesluit Etten-Leur – Breda vastgesteld. Hiervoor is dus een geactualiseerd peilbesluit aanwezig.

Fractie Natuurterreinen

Vraag

Er is nieuw beleid omtrent peilbesluiten voorbereid. Wanneer kan het AB een concept hiervan verwachten?

Antwoord

Het nieuwe beleid is in concept klaar. Het zal op 14 december 2018 in de Commissie Watersystemen worden besproken, waarna het voor besluitvorming aan het AB wordt voorgelegd, voorzien begin 2019.

Fractie P.v.d.A.

SBB Zoutendijk:

Er wordt gesproken over een aanvoerpomp, terwijl enkel zinnen later wordt aangegeven dat er geen andere wateraanvoer is dan neerslag. Dit lijkt in strijd met elkaar. Graag toelichting.

Antwoord

In het gebied van Zoutendijk is aanvoer voor het grootste deel van het peilgebied mogelijk via gemaaltje Zoutendijk (aanvoerpomp). Door de staat van één van de watergangen (C-watgang in beheer bij SBB) kan het water vanaf het gemaaltje op dit moment niet in het zuidwestelijke deel van het gebied komen. In dat deel van het peilgebied is alleen watertoevoer via neerslag mogelijk.

Vraag

Aanpassing van de legger dient plaats te vinden. Is de legger inmiddels op dit gebied geactualiseerd?

Antwoord

Voor dit gebied klopt het dat niet alle watergangen zijn opgenomen in de legger, dit zijn categorie C watergangen die niet in de legger worden opgenomen. De legger hoeft hiervoor dus niet te worden geactualiseerd.

Vraag

Dommelbergen: Watgang is er in de praktijk niet (wel legger)
Waterdonken pg 28 idem. Graag toelichting

Antwoord

In het gebied Dommelbergen staat inderdaad in de legger een watgang die in de praktijk niet aanwezig is. Het gaat om een stuk watgang die een verbinding zou vormen tussen 2 watergangen. De praktijksituatie is de wenselijke situatie. De herziening van het peilbesluit is gebaseerd op de praktijksituatie. Voor de Waterdonken is de situatie die is ontstaan nog niet vastgelegd in de legger. Voor beide gebieden geldt dat dit wordt verwerkt in de legger bij de eerstvolgende actualisatie van deze gebieden.

Vraag

Meer algemeen bij zienswijzen: Hoe worden de indieners betrokken bij het vervolg op hun zienswijze. Worden zij actief geïnformeerd over de nota van zienswijzen / behandeling in het AB / mogelijkheid van spreekrecht etc?

Antwoord

De indiener van de zienswijze is per e-mail geïnformeerd over de behandeling van

het besluit en de bijbehorende zienswijze in het AB, hierbij is een link naar de stukken op de website gestuurd.

4.c Aanvraag uitvoeringskrediet project EVZ's Landstad Baronie

Fractie CDA

Vraag

Mogen we aannemen dat de realisering in de jaren 2019 t/m 2023 plaats zal vinden?

Antwoord

De planning is erop gebaseerd dat voor het beschikbaar krijgen van de gewenste gronden een periode van 2 á 3 jaar nodig zal zijn. Zodra voor een EVZ de benodigde gronden beschikbaar zijn, wordt voor die EVZ achtereenvolgens de planvoorbereiding, besluitvorming en uitvoering opgepakt. De 1ste EVZ zal naar verwachting niet eerder dan 2021 gerealiseerd worden. Er vanuit gaande dat de grondverwerving succesvol verloopt, zullen met name de jaren 2022 en 2023 in het teken van de uitvoering staan.

Vraag

Klopt het dat het waterschap voor het geheel als trekker is aangewezen?

Antwoord

Ja, dat is juist

Vraag

Klopt het dat de € 10,2 miljoen, de totale kosten omvat inclusief het aandeel voor de gemeenten, en de bijdrage van GOB?

Antwoord

Ja, dat is juist; het betreft een bruto investering

Vraag

Klopt het dat de netto – investering voor het waterschap dan € 4 miljoen bedraagt?

Antwoord

Ja, dat is juist

Vraag

Bestaat er nog een mogelijkheid, dat gemeenten Rucphen, Oosterhout en Breda, alsnog kunnen aansluiten bij dit project?

Antwoord

Indien andere gemeenten eveneens met het waterschap EVZ's willen realiseren, dan staat het waterschap daarvoor open. Dit betekent dat met die desbetreffende gemeente(n) nadere (financiële) afspraken vastgelegd dienen te worden in een samenwerkingsovereenkomst en dat subsidie bij het GOPB aangevraagd dient te worden. In die zin is er dus geen sprake van aansluiting bij dit project.

Fractie P.v.d.A.

Vraag

Het project strategisch grondaankoop biedt / bood het DB om strategisch aankopen te doen. Is daar gebruik van gemaakt en zo nee waarom niet?

Antwoord

De grondverwerving dient nog opgestart te worden. Op dit moment worden er strategische grondaankoopplannen opgesteld. Het aankopen van strategisch gelegen grond om die vervolgens in te kunnen zetten als ruilgrond, maakt daar deel van uit. Er zal dus gebruik gemaakt worden van het budget dat het AB beschikbaar gesteld heeft voor strategische grondaankopen.

Vraag

Welke instrumenten zijn nodig om de doorloopsnelheid van dit project te verhogen?

Antwoord

Het verhogen van de doorloopsnelheid wordt niet als realistisch gezien. Omdat de grondverwerving geschiedt op basis van vrijwilligheid, wordt voor de grondverwerving een termijn noodzakelijk geacht van 2 á 3 jaar. Zelfs dan is niet met 100% zekerheid te stellen dat de benodigde gronden ook daadwerkelijk beschikbaar komen. Er vanuit gaande dat de laatste EVZ-gronden in het 3de jaar beschikbaar komen, is de resterende periode nodig voor planuitwerking, besluitvorming en uitvoering.

4.d Aanvraag uitvoeringskrediet deelname PHARIO demonstratieproject PHA2USE

Fractie CDA

Vraag

Hoe groot is de voorziene bijdrage van de andere 4 waterschappen?

Antwoord

Ook de andere vier waterschappen dragen ieder € 500.000,- bij.

Vraag

Op welke wijze kunnen wij onze bijdrage , bij een succesvol vervolg, terugverdienen?

Antwoord

Door slib met PHA te verkopen kan circa €1,- per v.e. bespaard worden op de zuiveringskosten.

Fractie P.v.d.A.

Vraag

Als HVC wordt genoemd als partij. Ligt het dan niet meer voor de hand dat SNB (ook) participeert in dit project? Is toe te lichten waarom SNB niet wordt genoemd?

Antwoord

SNB participeert als kennispartner in het project en is hierdoor een potentiële kandidaat voor grootschalige productie van PHA. Door specifieke omstandigheden bij HVC is het vele malen goedkoper om de PHA2use experimenten daar uit te voeren.

5.a Managementletter 2018-4

Fractie CDA

Vraag

Blz 4. Wij begrijpen de Toelichting bedrijfsvoering niet goed, waar staat die verlaging, nu wij bij ondersteuning een toename zien van € 230 (begroting) naar € 320?

Antwoord: De toelichting heeft betrekking op de aanpassing t.o.v. managementletter 3

Vraag

Blz. 12. Uitvoeren inrichtingsmaatregelen. Wat betekent het dat de versnellingsopgave inrichtingsmaatregelen, nieuwe inzichten heeft gebracht? Ook een feitelijke versnelling?

Antwoord: Sinds eind 2017 is het waterschap bezig met een versnellingsactie met betrekking tot de opgaven uit bestuursovereenkomsten (waaronder STUW). Sinds die tijd is de huidige stand van zaken onder de loep genomen en zijn maatregelen geformuleerd om te voldoen aan deze opgaven. Leerpunten hieruit zijn onder andere een verdere technische invulling van de opgaven, maar ook een integrale benadering van de opgaven in het gebied door gebiedsprocessen. Naar aanleiding van de versnellingsopgave is in de programmering voor de komende jaren een significante stijging te zien in projecten welke bijdragen aan de geformuleerde doelen (EVZ, Beek- en kreekherstel, Natte Natuurparels, vismigratiekelpunten en wateroverlast). Een deel van deze projecten is inmiddels gestart, maar een groot deel zal de komende jaren nog volgen.

Vraag

Blz. 12. Programmeren en uitvoeren Baggeren. Betekent de mededeling dat 2018 in feite een "verloren" jaar is geworden voor het baggeren, en dus bijdraagt aan de grotere achterstand?

Antwoord In 2017/2018 zijn locaties gebaggerd in de stedelijke gebieden van Tilburg/Roosendaal en de Boomvaart in Steenberg. Inmiddels is gestart met baggeren in Oosterhout met doorloop in 2019 binnen de gemeenten Tilburg en Breda. Dit alles conform programmering zoals in 2017 opgesteld.

Vraag

Blz. 13. Zuivering technische Werken onder "toekomstbestendig". De presentatie in ons laatste AB over LTAP, staat niet op de agenda 28 november. Wanneer dan wel?

Antwoord:

De presentatie komt in een thema vergadering in januari 2019 op de agenda.

Vraag

Blz 14. Gezondheid. Wat behelst demonstratie installatie voor hotspot Rijen? Betreft dat een Laboratorium schaal, of al praktijkschaal?

Antwoord : Het betreft een full-scale verwijderingsinstallatie die tenminste 10 jaar in bedrijf zal zijn. Praktijkschaal dus.

Vraag

Project 800209: Dijkversterking Geertruidenberg. Einddatum is bijgesteld naar 2018. Is dat haalbaar?

Antwoord In juni 2018 ontving het waterschap van het ministerie van infrastructuur en waterstaat de nieuwe hydraulische randvoorwaarden. Op de peildatum van de lijst (5 sept 2018) waren de effecten van deze nieuwe hydraulische randvoorwaarden nog niet bekend. Inmiddels lijkt het afronden van de verkenningsfase in 2018 niet meer haalbaar. Over de nieuwe hydraulische randvoorwaarden is het algemeen bestuur op 9 september 2018 geïnformeerd.

Vraag

Project 800220: HWBP. Voortgang bij geld staat rood. Maar er is een verlaging en verlating van de bijdrage voorzien? Waarom dan rood?

Antwoord:

Op basis van informatie van de Unie van Waterschappen is voor de HWBP bijdrage 2018 in het algemeen bestuur van mei 2018 een uitvoeringskrediet aangevraagd en verstrekt van € 8.700.000,-. In september is de afrekening voor de bijdrage 2018 ontvangen waarbij de totale bijdrage voor 2018 is uitgekomen op € 8.761.657,00, waardoor een kredietoverschrijding resteert van € 61.657,00.

Fractie Natuurterreinen

Vraag

Pag 12, programma 3000. Duurzame ontwikkeling van de leefomgeving. "De versnellingsopgave heeft nieuwe inzichten gebracht". Welke nieuwe inzichten waren dat zoal en welke zijn voor het AB interessant?

Antwoord Sinds eind 2017 is het waterschap bezig met een versnellingsactie met betrekking tot de opgaven uit bestuursovereenkomsten (waaronder STUW). Sinds die tijd is de huidige stand van zaken onder de loep genomen en zijn maatregelen geformuleerd om te voldoen aan deze opgaven. Leerpunten hieruit zijn onder andere een verdere technische invulling van de opgaven, maar ook een integrale benadering van de opgaven in het gebied door gebiedsprocessen. Naar aanleiding van de versnellingsopgave is in de programmering voor de komende jaren een significante stijging te zien in projecten welke bijdragen aan de geformuleerde doelen (EVZ, Beek- en kreekherstel, Natte Natuurparels, vismigratieknelpunten en wateroverlast). Een deel van deze projecten is inmiddels gestart, maar een groot deel zal de komende jaren nog volgen.

5.b Innovaties in beeld 2018

Fractie P.v.d.A.

Vraag

In een drie tal projecten wordt aangekondigd betrokkenheid AB eind 2018 (defosfatering / thermofiele gisting Nieuwveer/ deelname Wetsus)

Is er sprake van vertraging? Graag aangepaste planning

Antwoord

Het defosfateringsproject wordt conform bestaand beleid uitgevoerd op innovatiefabriek Nieuwveer.

Over het project "thermofiele gisting Nieuwveer" is in het AB van oktober besloten. Besluitvorming over de verlenging van deelname aan Wetsus is vertraagd en wordt in 2019 behandeld.

5.c Addendum STUW

Fractie CDA

Vraag

Wij lezen in het addendum dat Waterschap de percelen in Natte Natuurparels in eigendom moet verwerven, en mogelijk t/m 2026 in eigendom houden. Om hoeveel hectare extra aan te kopen, gaat het bij ons Waterschap?

Antwoord

In het Addendum staat niet dat het waterschap percelen in Natte Natuurparels in eigendom moet verwerven. In het Addendum staat dat als het waterschap percelen in Natte Natuurparels verwerft en daarvoor na afloop van het project geen eindbeheerder kan vinden, de provincie bereid is garant te staan voor deze gronden. Dit betekent dat de provincie na afronding van het project, maar uiterlijk in 2026, de gronden overneemt.

Het gaat zodoende niet om een plicht van het waterschap, maar een mogelijkheid tot doorlevering.

Op dit moment is alleen het project Noordrand Midden hiervoor in beeld, maar bij de nadere uitwerking van de programmering kunnen hier projecten aan worden toegevoegd. In het gebied Noordrand Midden gaat het waterschap maximaal 100 ha verwerven, waarvan Staatsbosbeheer minimaal 50 ha overneemt. De garantstelling van de provincie betreft zodoende maximaal 50 ha.

Vraag

Wat betekent dit voor ons qua investeringen en in hoeverre moet ons investeringsplafond verruimd worden?

Antwoord

De kosten voor de grondverwerving in Noordrand Midden zijn opgenomen in de bruto investeringsprognose. Het leidt niet tot een verruiming van het investeringsplafond, want het investeringsplafond gaat alleen over de netto investeringsuitgaven.

Fractie Natuurterreinen

Vraag

Hoe hoog is het geldbedrag dat Waterschap Brabantse Delta (WSBD) in de STUW ingelegd?

Antwoord

Brabantse Delta heeft aangegeven de volgende prestaties te willen realiseren onder de STUW: 1600 ha NNP, 71 km beekherstel, 24 vispassages en 100 ha waterberging. Deze prestaties komen exact overeen met de opgave die het waterschap voor deze doelen in het WBP heeft opgenomen. De totale kosten voor deze maatregelen bedragen naar verwachting € 30 miljoen. Via de STUW-afspraken verwacht het waterschap hiervoor 50% subsidie te realiseren.

De netto inzet van het waterschap in de STUW bedraagt zodoende € 15 miljoen.

Vraag

In welke projecten is reeds in het kader van de STUW door WSBD geïnvesteerd en welk bedrag heeft WSBD uit STUW-financiën reeds aangewend?

Antwoord

Het waterschap heeft de volgende projecten in voorbereiding en uitvoering die onder de STUW vallen:

- 800339 EVZ & Beekherstel Rillaersebaan
- 6748 Realiseren Beek -en kreekherstel en natte natuurparel Bovenmark
- 800241 Optimaliseren inzet waterberging West Brabantse Waterlinie Halsteren
- 800306 Reduceren wateroverlast Waterakkoord Ossendrechtse en Woensdrechtse Kil
- 800332 Uitvoering gebiedsinrichting Cruijslandse Kreken
- 800337 Uitvoering inrichting natte natuurparel Noordrand Midden
- 800430 Uitvoering inrichting natte natuurparel Westelijke Langstraat (deel buiten N2000)
- 800517 Realisatie ecologische verbindingszone en Beekherstel Tilburg West
- 800112 Realiseren vispassages Molenbeek in Roosendaal
- 800516 Realiseren beekherstel en ecologische verbindingszone op landgoed Leyvennen Goirle
- 800565 Realiseren ecologische verbindingszones Landstad de Baronie
- 800515 Uitvoeren integrale maatregelen Halsterslaag en Oudland
- 800600 Realiseren beekherstel en herstel natte natuurparel op de Vloeiweide in Breda
- 800591 Realiseren beekherstel en ecologische verbindingszone in Roosendaal

800604 Onderzoeken en realiseren van waterberging Overhoek Galgestraat-Zeggeweg te Halderberge
800598 Aanpassen kunstwerken t.b.v. vismigratie 2019 - 2021

Wat betreft het bedrag dat het waterschap reeds heeft aangewend uit de STUW-financiën:

Het waterschap heeft nog geen beschikking aangevraagd onder de STUW. De planning is om deze begin 2019 aan te vragen. Het waterschap mag daarin reeds gemaakte kosten meenemen.

Er is momenteel geen exact overzicht van de kosten die in deze projecten onder de STUW gaan vallen, omdat er in veel projecten stapeling is met andere subsidies (POP3, INTERREG, Groenontwikkelfonds Brabant). De afspraak in de STUW is dat andere subsidies eerst worden afgewikkeld en de resterende kosten 50-50 worden verdeeld tussen de provincie en het waterschap.

5.e #WSBD2023

Fractie Bedrijven

Vraag

De AB-bijeenkomst in december inzake WSBD2023 is geschrapt.

Daarbij is aangegeven dat in het AB van 28 november 2018 een terugkoppeling zal worden gegeven van deze bijeenkomsten. Wij missen dit echter op de agenda.

Antwoord

Als nazending is agendapunt 5.e mededeling #WSBD2023 toegevoegd.

8 Rondvraag

Fractie CDA

Is het DB bekend met de beslissing van Minister E. Wiebes, aangaande vergunning, winningsbesluit aan Vermillion, om naar gas te boren in Loon op Zand?

Zo ja, heeft het DB al een afweging gemaakt, om hierover een beroep in te stellen, namens het AB?

Zie desgewenst <https://www.nlog.nl/opslag-en-winningsplannen-ter-inzage>

Antwoord

De dijkgraaf zal aan het begin van de vergadering hierover een mededeling doen.

88888888888

Ingekomen stukken, mededelingen en projectplannen worden alleen besproken in het AB als u deze van tevoren hebt aangemeld.

De volgende projectplannen, mededelingen en ingekomen stukken zijn aangemeld ter bespreking:

4.f	Vaststelling Projectplan Waterwet EVZ 't Vlietje (Steenbergen)	Door:	-
5.a	Managementletter 2018-4	Door:	-
5.b	Innovaties in beeld 2018	Door:	Fractie PvdA
5.c	Addendum STUW	Door:	Fracties CDA, Water Natuurlijk, Natuurterreinen
5.d	Bestuursagenda 2019	Door:	-
6.a	Motie wijziging GR Belastingssamenwerking West-Brabant	Door:	PvdA

88888888888

Openstaande technische vragen AB 31 oktober 2018

Vraag inzake afhandeling calamiteit AWP Halderberge

Op 22 juni 2015 is tijdens de aanleg van de zuidelijke rondweg om Oudenbosch, een lekkage ontstaan aan de AWP-leiding (de afvalwaterpersleiding tussen Moerdijk en rwzi Bath).

De werken waren opgedragen door de gemeente Halderberge, en grotendeels gefinancierd door de provincie Noord-Brabant.

De totale schade is in 2016 door de gemeente geraamd op circa 2,1 miljoen euro.

Het waterschap is door de gemeente en de provincie aangesproken om een substantieel deel van deze schade voor zijn rekening te nemen.

Provincie, gemeente en waterschap hebben in 2016 afgesproken de kosten onderling te delen.

Op 13 juli 2016 heeft het AB ingestemd met een kostenverdeling tussen de partijen. Het waterschap heeft de gemeente Halderberge in 2016 eenmalig een bedrag van € 560.000,- betaald.

Dit bedrag komt overeen met de waardevermeerdering van de leiding AWP.

Bij de onderhandelingen over de kostenverdeling is overeengekomen dat eventuele uitkeringen van de verzekeraars van dit werk voor 50% aan het waterschap toekomen.

De gemeente heeft als penvoerder overeenstemming bereikt met de schade-experts van de verzekeraars. Het waterschap zal in totaal € 122.000,- ontvangen van de verzekeraars.